

РЕПУБЛИКА СРБИЈА – ГРАД БЕОГРАД
ГРАДСКА ОПШТИНА ВРАЧАР

- В Е Ђ Е -

Број: 96 – 82/2022 – VIII/5

Датум: 22. децембар 2022. године

Београд, Његошева 77

Веће Градске општине Врачар, је на 39. седници одржаној 22. децембра 2022. године разматрало ПРЕДЛОГ ПРАВИЛНИКА О ПОСТУПКУ УНУТРАШЊЕГ УЗБУЊИВАЊА У УПРАВИ ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ ВРАЧАР на основу члана 16. став 1. Закона о заштити узбуњивача („Службени гласник Републике Србије“ бр. 128/14) у даљем тексту – закон и Правилника о начину унутрашњег узбуњивања, начину одређивања овлашћеног лица код послодавца, као и другим питањима од значаја за унутрашње узбуњивање код послодавца који има више од десет запослених („Службени гласник Републике Србије“ број 49/15 и 44/18 и др. закон) и члана 36. Статута Градске општине Врачар („Службени лист града Београда“, бр. 77/19), **д о н е л о**

ПРАВИЛНИК О ПОСТУПКУ УНУТРАШЊЕГ УЗБУЊИВАЊА У УПРАВИ ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ ВРАЧАР

Основне одредбе

Члан 1.

Овим Правилником уређује се поступак унутрашњег узбуњивања, поступање по информацији, информисање узбуњивача, извештај о предузетим радњама, предлагање мера, право на заштиту узбуњивача, узбуњивање ако су у информацији садржани тајни подаци, забрана стављања узбуњивача у неповољнији положај и накнада штете у складу са одрадбама закона.

Значење поједињих појмова

Члан 2.

Сходно закону, поједини изрази имају следеће значење:

- 1) „узбуњивање“ је откривање информације о кршењу прописа, кршењу људских права, вршењу јавног овлашћења противно сврси због које је поверено, опасности по живот, јавно здравље, безбедност, животну средину, као и ради спречавања штете великих размера;
- 2) „узбуњивач“ је физичко лице које изврши узбуњивање у вези са својим радним ангажовањем, поступком запошљавања, коришћењем услуга државних и других органа, носилаца јавних

- овлашћења или јавних служби, пословном сарадњом и правом власништва на привредном друштву;
- 3) „послодавац“ је орган Републике Србије, територијалне аутономије или јединице локалне самоуправе, носилац јавних овлашћења или јавна служба, правно лице или предузетник који радно ангажује једно или више лица;
  - 4) „одговорно лице“ је лице коме су у правном лицу поверени одређени послови који се односе на управљање, пословање или процес рада, као и лице које у државном органу, органу територијалне аутономије и јединице локалне самоуправе врши одређене дужности;
  - 5) „радно ангажовање“ је радни однос, рад ван радног односа, волонтирање, вршење функције, као и сваки други фактички рад за послодавца;
  - 6) „овлашћени орган“ је орган Републике Србије, територијалне аутономије или јединице локалне самоуправе или носилац јавних овлашћена надлежан да поступа по информацији којом се врши узбуњивање, у складу са законом;
  - 7) „штетна радња“ је свако чињење или нечињење у вези са узбуњивањем којим се узбуњивачу или лицу које има право на заштиту као узбуњивач угрожава или повређује право, односно којим се та лица стављају у неповољнији положај.

Опите одредбе

Члан 3.

Забрањено је спречавање узбуњивања.

Градска општина Врачар је у обавези да сваком радно ангажованом лицу пружи информацију о лицу овлашћеном за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем у складу са законом.

Поступак унутратњег узбуњивања

Покретање поступка

Члан 4.

Поступак унутратњег узбуњивања започиње достављањем информације лицу овлашћеном за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем.

Достављањем информације у вези са унутрашњим узбуњивањем врши се писмено или усмено.

Достављање информације

Члан 5.

Писмено достављање информације у вези са унутрашњим узбуњивањем може се учинити непосредно предајом писмена о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем, обичном или препорученом пошиљком, као и електронском поштом, на e-mail лица овлашћеног за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем.

Ако је поднесак упућен електронском поштом, као време подношења сматра се време које је назначено у потврди о пријему електронске поште, у складу са законом.

Уколико се достављање писмена о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем врши обичном или препорученом пошиљком, издаје се потврда о пријему информације у вези са унутрашњим узбуњивањем. У том случају се као датум пријема код препоручене пошиљке наводи датум предаје пошиљке пошти, а код обичне пошиљке датум пријема пошиљке у пријемној канцеларији Управе Градске општине Врачар.

Обичне и препоручене пошиљке на којима је означенено да се упућују лицу овлашћеном за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем код послодавца или на којима је видљиво на омоту да се ради о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем може да отвори само лице овлашћено за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем.

Потврда о пријему информације

Члан 6.

Уколико се достављање информације врши непосредном предајом писмено или усмено, о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем саставља се потврда о пријему информације у вези са унутрашњим узбуњивањем и то приликом пријема писмене, односно приликом узимања усмене изјаве од узбуњивача.

Потврда о пријему информације у вези са унутрашњим узбуњивањем треба да садржи следеће податке:

- 1) кратак опис чињеничног стања о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем;
- 2) време, место и начин достављања информације у вези са унутрашњим узбуњивањем;
- 3) број и опис прилога поднетих уз информацију о унутрашњем узбуњивању;
- 4) податке о томе да ли узбуњивач жели да подаци о његовом интетитету не буду откривени;
- 5) податке о послодавцу;
- 6) печат органа;
- 7) потпис лица овлашћеног за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем.

Потврда о пријему информације у вези са унутрашњим узбуњивањем може садржати потпис узбуњивача и податке о узбуњивачу, уколико он то жели.

Записник о усмено достављеној информацији

Члан 7.

Усмено достављање информације у вези са унутрашњем узбуњивањем врши се усмено на записник.

Такав записник садржи:

- 1) податке о лицу које саставља записник;
- 2) време и место састављања;
- 3) податке о присутним лицима;
- 4) опис чињеничног стања о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем, податке о времену, месту и начину кршења прописа из области радних односа, безбедности и здравља на раду, људских права запослених, опасностима по њихов живот, здравље, општу

- безбедност, животну средину, указивање на могућност настанка штете великих размера и друго;
- 5) примедбе узбуњивача на садржај записника или његову изјаву да нема никаквих примедби на записник и да се у потпуности слаже са његовом садржином;
  - 6) потпис лица овлашћеног за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем;
  - 7) печат органа.

Поступање по информацији

Члан 8.

Лице овлашћено за пријем информације и вођење поступка у вези са узбуњивањем је дужно да пре давања изјаве о информацијама у вези са унутрашњим узбуњивањем:

- 1) обавести узбуњивача о својим правима прописаним Законом, а нарочито да не мора откривати свој индетитет, односно да не мора потписати записник и потврду о пријему информације у вези са унутрашњим узбуњивањем;
- 2) поучи узбњивача да своје информације у вези са унутрашњим узбуњивањем даје под материјалном и кривичном одговорношћу, те да давање лажног исказа представља кривично дело предвиђено одредбама кривичног законика.

Члан 9.

У случају анонимних обавештења, поступа се у складу са законом.

Послодавац не сме предузимати мере у циљу откривања инетитета анонимног узбуњивача.

Члан 10.

Након пријема информације, послодавац је дужан да по њој поступи без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од дана пријема информације.

У циљу провере информације у вези са унутрашњим узбуњивањем, преузимају се одговарајуће радње, о чему се обавештава послодавац, као и узбуњивач, уколико је то могуће на основу расположивих података.

Послодавац се обавезује да преузме све расположиве радње и мере у циљу утврђивања и отклањања неправилности указаних информацијом, као и да обустави све утврђене штетне радње и отклони њене последице.

Члан 11.

Приликом вођења поступка унутрашњег узбуњивања, овлашћено лице које води поступак може узимати изјаве од других лица, у циљу провере информације у вези са унутрашњим узбуњивањем, о чему саставља записник.

Такав записник садржи:

- 1) податке о послодавцу и лицу које саставља записник;
- 2) време и место састављања;
- 3) податке о присутним лицима;

- 4) опис утврђеног чињеничног стања поводом информације у вези са унутрашњим узбуњивањем;
- 5) примедбе присутног лица на садржај записника или његову изјаву да нема никаквих примедби на записник и да се у потпуности слаже са његовом садржином;
- 6) потпис присутних лица и лица овлашћеног за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем;
- 7) печат органа.

Информисање узбуњивача

Члан 12.

На захтев узбуњивача, лице овлашћено за пријем информације и вођење поступка у вези са узбуњивањем је дужно да пружи обавештења узбуњивачу о току и радњама предузетим у поступку, као и да омогући узбуњивачу да изврши увид у списе предмета и да присуствује радњама у поступку.

Лице овлашћено за пријем информације и вођење поступка у вези са узбуњивањем дужно је да обавести узбуњивача о исходу поступка по његовом окончању, у року од 15 дана од дана окончања поступка.

Члан 13.

По окончању поступка овлашћено лице:

- 1) саставља извештај о предузетим радњама у поступку о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем;
- 2) предлаже мере ради отклањања уочених неправилности и последица штетне радње насталих у вези са унутрашњим узбуњивањем.

Извештај о предузетим радњама

Члан 14.

Извештај о предузетим радњама у поступку о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем из члана 13. тачка 1) овог Правилника доставља се :

- 1) начелнику Управе
- 2) узбуњивачу.

Извештај о предузетим радњама у поступку о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем треба да садржи:

- 1) време, место и начин пријема информације у вези са унутрашњим узбуњивањем;
- 2) радње које су након тога преузете у циљу провере информације у вези са унутрашњим узбуњивањем;
- 3) која су лица обавештена о радњама преузетим у циљу провере информације у вези са унутрашњим узбуњивањем уз навођење датума и начин њиховог обацвештавања;
- 4) шта је утврђено у поступку о информацији, уз навођење конкретног чињеничног стања, да ли су утврђене неправилности и штетне радње као и њихов опис, као и да ли су такве радње изазвале штетне последице;
- 5) потпис лица овлашћеног за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем;
- 6) печат органа.

Члан 15.

Узбуњивач се може изјаснити о извештају о предузетим радњама у поступку о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем у року од 15 дана.

Предлагање мера

Члан 16.

На основу поднетог извештаја, лице овлашћено за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем предлаже мере у циљу отклањања утврђених неправилности и начин отклањања последица штетних радњи насталих у везу са унутрашњим узбуњивањем у року од 8 дана од дана достављања извештаја начелнику Управе и узбуњивачу.

Ради отклањања уочених неправилности и последица штетне радње настале у вези са унутрашњим узбуњивањем могу да се предузму одговарајуће мере на основу извештаја из става 1. овог члана, о кому овлашћено лице доноси предлог мера.

Предлог мера ради отклањања неправилности и последица штетне радње насталих у вези са унутрашњим узбуњивањем обавезно садржи:

- 1) податке о послодавцу и лицу које саставља записник;
- 2) време и место састављања;
- 3) навођење и детаљан опис неправилности, штетних радњи и последица ових радњи у вези са унутрашњим узбуњивањем утврђених извештајем;
- 4) конкретне мере које се предлажу ради отклањања наведених неправилности и последица штетних радњи насталих у вези са унутрашњим узбуњивањем утврђених извештајем као и рокови за њихово извршење;
- 5) образложение због чега се баш тим предложеним мерама отклањају утврђене неправилности и последице штетне радње настале у вези са унутрашњим узбуњивањем;
- 6) име лица овлашћеног за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем;
- 7) печат органа.

Право на заштиту узбуњивача

Члан 17.

Узбуњивач има право на заштиту, у складу са законом , ако:

- 1) изврши узбуњивање код овлашћеног органа или јавности на начин прописан законом;
- 2) открије информацију која садржи податке о кршењу прописа и др. у року од једне године од дана сазнања за извршену радњу због које врши узбуњивање, а најкасније у року од десет година од дана извршења те радње;
- 3) ако би у тренутку узбуњивања, на основу расположивих података, у истинитост информации, поверовало лице са просечним знањем и искуством као и узбуњивач.

Члан 18.

Право на заштиту од узбуњивања имају и повезана лица.

Повезано лице има право на заштиту као узбуњивач ако учини вероватним да је према њему предузета штетња радња због повезаности са узбуњивачем.

Члан 19.

Лице које тражи податке у вези са информацијом, има право на заштиту као узбуњивач, ако учини вероватним да је према њему предузета штетна радња због тражења тих података.

Члан 20.

Лице овлашћено за пријем информације дужно је да штити податке о личности узбуњивача, односно податке на основу којих се може открити идентитет узбуњивача, осим ако се узбуњивач не сагласи са откривањем тих података, а у складу са законом који уређује заштиту података о личности.

Свако лице које сазна податке из става 1. овог члана, дужно је да штити те податке.

Лице овлашћено за пријем информације дужно је да приликом пријема информације, обавести узбуњивача да његов идентитет може бити откријен надлежном органу, ако без откривања идентитета узбуњивача не би било могуће поступање тог органа, као и да га обавести о мерама заштите учесника у кривичном поступку.

Ако је у току поступка неопходно да се открије идентитет узбуњивача, лице овлашћено за пријем информације дужно је да о томе, пре откривања идентитета, обавести узбуњивача.

Подаци из става 1. овог члана не смеју се саопштити лицу на које се указује у информацији, ако посебним законом није другачије прописано.

Члан 21.

Забрањена је злоупотреба узбуњивања.

Злоупотребу узбуњивања врши лице које:

- 1) достави информацију за коју је знал да није истинита;
- 2) поред захтева за поступање у вези са информацијом којом се врши узбуњивање тражи противправну корист.

Узбуњивање ако су у информацији садржани тајни подаци

Члан 22.

Информација може да садржи тајне податке.

Под тајним подацима из става 1. овог члана сматрају се подаци који су у складу са прописима о тајности података предходно означени као тајни.

Ако су у информацији садржани тајни подаци, узбуњивач је дужан да се прво обрати начелнику Управе и ако се информација односи на лице које је овлашћено да поступа по информацији, информација се подноси начелнику Управе.

У случају да начелник Управе није у року од 15 дана поступио по информацији у којој су садржани тајни подаци, односно ако није одговорио или није предузео одговарајуће мере из своје надлежности, узбуњивач се може обратити Већу Градске општине Врачар.

Изузето од става 3. овог члана, у случају да се информација односи на начелника Управе, информација се подноси Већу Градске општине Врачар.

Ако су у информацији садржани тајни подаци, узбуњивач не може узбунити јавност, ако законом није другачије одређено.

Ако су у информацији садржани тајни подаци, узбуњивач и друга лица су дужни да се придржавају општих и посебних мера заштите тајних података прописаних законом који уређује тајност података.

Забрана стављања узбуњивача у неповољнији положај и накнада иштеме

Члан 23.

Начелник Управе је дужан да, у оквиру својих овлашћења, заштити узбуњивача од штетне радње, као и да преузме неопходне мере ради обустављања штетне радње и отклањања последица штетне радње.

Начелник Управе не сме чињењем или нечињењем да стави узбуњивача у неповољнији положај у вези са узбуњивањем, а нарочито ако се неповољнији положај односи на:

- 1) запошљавање;
- 2) стицање својства приправника или волонтера;
- 3) рад ван радног односа;
- 4) образовање, оспособљавање или стручно усавршавање;
- 5) напредовање на послу, оцењивање, стицање или губитак звања;
- 6) дисциплинске мере и казне;
- 7) услове рада;
- 8) престанак радног односа;
- 9) зараду и друге накнаде из радног односа;
- 10) исплату награде и отпремнине;
- 11) распоређивање или премештај на друго радно место;
- 12) непредузимање мера ради заштите због узнемирања од стране других лица;
- 13) упућивање на обавезне здравствене прегледе или упућивање на прегледе ради оцене радне способности.

Члан 24.

Забрањено је предузимати штетне радње.

У случајевима наношења штете због узбуњивања, узбуњивач има право на накнаду штете, у складу са законом који уређује облигационе односе.

Судска заштита

Члан 25.

Узбуњивач према коме је предузета штетна радња у вези са узбуњивањем има право на судску заштиту.

Судска заштита се остварује подношењем тужбе за заштиту у вези са узбуњивањем надлежном суду, у року од шест месеци од дана сазнања за предузету штетну радњу, односно три године од дана када је штетна радња предузета.

Завршина одредба

Члан 26.

На све што није регулисано овим Правилником, а у вези је са узбуњивањем, примењиваће се одредбе Закона о заштити узбуњивача и Правилника о начину унутрашњег узбуњивања, начину одређивања овлашћеног лица код послодавца, као и у другим путима од значаја за унутрашње узбуњивање код послодавца који има више од десет запослених.

Члан 27.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од објављивања на огласној табли Управе Градске општине Врачар и на интернет страници Градске општине Врачар.

ВЕЋЕ ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ ВРАЧАР

Број: 96-82/2022-VIII/5 -22. децембар 2022. године

ПРЕДСЕДНИК

Академик проф. др Милан А. Недељковић

A large, handwritten signature in dark ink, reading "Milan Nedeljkovic", written over the official stamp.

